

جمهوری اسلامی افغانستان د افغانستان بانک

خلاصه

د افغانستان بانک مقررۀ را در مورد کریدت تمديد شده به اشخاص وابسته بدست نشر سپرده است. انتشار مقررۀ جهت نظر خواهی عامه با تاسی از ماده ۳ قانون بانکداری در افغانستان (قانون بانکداری) میباشد. این ماده لازم میداند که یک مقررۀ باید به شیوه نشر گردد که "بهترین وجه محاسبه گردیده باشد تا بتواند مقررۀ جلب توجه صنعت بانکداری را نماید." در صورتیکه د افغانستان بانک تشخیص نماید که تعویق در نشر یک مقررۀ یک تهدید جدی به سود سیستم بانکداری است طوریکه علت این تعویق انتشار مقررۀ بخاطر نظر خواهی عامه بوده، در آنصورت ممکن د افغانستان بانک این نیاز مندی را مقدم بداند. و در مورد این مقررۀ حق انتخاب خواهد داشت تا این مقررۀ را بخاطر نظر خواهی عامه بدست نشر بسپارد.

هدف مقررۀ

ماده ۴۰ قانون بانکداری برای اشخاص وابسته یک تعریف را ارائه مینماید و بعداً یک تعداد ممانعت ها را بالای این نوع کریدت ها تفصیل مینماید. این تفصیلات شامل:

این مگردد که هیچ بانکی نباید کریدت را به یک شخص وابسته یا به نفع یک شخص وابسته تمديد نماید،

(a) در صورتیکه کریدت و اصول و شرایط آن توسط هیئت عامل یا هیئت مدیره شخص وابسته تأیید نگردیده باشد.

(b) در صورتیکه کریدت به یک مدیر اداری بانک اعطاء گردد و این کریدت باعث تجمع مبلغ کریدت های پرداخته شده بواسطه بانک به آن شخص گردد و کریدت های تصفیه نشده از ۲۵ درصد حق الزحمه سالانه آن شخص تجاوز نماید، یا در صورتیکه کریدت باعث تجمع مبلغ کریدت های پرداخته شده به تمام اشخاص وابسته و تصفیه نشده گردد تا مبلغ که توسط آن چنین تجمع از سرمایه مقرراتی و ذخایر بانک تجاوز مینماید تجاوز یا افزایش نماید؛ البته به استثنای حدود فیصدی های مقدم که نباید این فیصدی به هرگونه مبلغ سرمایه اصلی کریدت تطبیق گردد طوریکه این مبلغ توسط یک رهن بالای جائیداد تضمین گردیده که ارزش تخمینی آن هنگامیکه این قروض اعطاء میگردد از مبلغ سرمایه اصلی کریدت به اندازه یک سوم آن نه کمتر از یک سوم تجاوز؛ یا

(c) هنگام اعطاء کریدت، اگر کریدت با اصول و شرایط اعطاء گردد که آن کریدت کمتر مطلوب بانک است بنسبت اصول و مقررات که توسط بانک ها به مردم عامه در جریان عادی کاروبار پیشنهاد شده.

هدف این مقررہ شرح مفصل طرز العمل های مورد نیاز برای کریدت های تمدید شده به اشخاص مربوطه میباشد. این مقررہ بصورت عموم با اصل ۱۰ کمیته بازل در مورد میتودولوژی اصول اساسی نظارت بانکی در مطابقت میباشد.

دورنما و خلاصه مقررہ

اشخاصیکه مالک بانک ها هستند یا آن را کنترل مینمایند، یا منحیث اعضای هیئت بانک ها خدمت مینمایند، در بانک ها پست مهم اعتماد یا اعتبار را اشغال مینمایند. امانت گذاران وجوه خود را در بانک ها جهت اینکه آن وجوه بصورت محفوظ نگهداری خواهد شد و مورد استفاده سود مند قرار خواهد گرفت خواهند گذاشت. در این حالت یک خطر بالقوه وجود دارد و آن اینکه، اشخاصیکه بانک ها را کنترل یا مدیریت مینمایند بانک ها را منحیث منابع راحت وجوه برای قروض به خودشان یا نهاد هاییکه آنها آنرا تحت تصرف خود دارند یا کنترل مینمایند ملاحظه مینمایند البته بدون کدام ملاحظه کافی کیفیت کریدت یا توانائی بانک به کسب اعاده مناسب سرمایه آن. این حالت اکثراً زمانی رخ میدهد که بانک ها اعضای گروپ های شرکت های تصدی بزرگ باشند، که در آن یک یا تعداد کثیر از سهم داران بانک نیز سهم های بزرگ را در سایر شرکت های مالی یا غیر مالی دارا میباشند. در این حالات، بعضی اوقات بانک منحیث یک وسیله نقلیه مالی مورد استفاده سایر این شرکت ها براساس اصول ترجیحی یا به چنان وسعت مورد استفاده قرار میگیرد که بانک قبل از آن به چنین گوناگونی اوراق بهادار قرضه گرفتار نگردیده باشد.

ماده چهارم: کریدت تمدید شده به اشخاص وابسته

بخش اول - عمومیات

§ ۱,۱,۴. صلاحیت

مقررہ هذا مطابق به صلاحیت تفویض شده ماده ۴۰ قانون بانکداری افغانستان به د افغانستان بانک ترتیب و از اعطاء کریدت (قرضه) به اشخاص وابسته (مرتبط) بحث میکند.

§ ۲,۱,۴. تعریفات

(a) کریدت - هر گونه پرداخت یا تعهد پرداخت یکمقدار پول در بدل وعده بازپرداخت مبلغ پرداخته شده و پرداخت تکتانه یا سایر مخارج مربوط به مبلغ متذکره، خواه بشکل تضمین شده یا تضمین نشده؛ هر گونه اعطاء موعد سررسید قرض؛ هر گونه گرانتی منتشره؛ و هر گونه خریداری اسناد بهادار قرضه یا سایر نوتھائیکه پرداخت یک مبلغ پولی و پرداخت تکتانه بشکل مستقیم یا بگونه تخفیف در نرخ خریداری، از آن بابت متصور باشد. درین مقررہ، ”گرانتی“ شامل لیتراف کریدتهای ضمانتی مالی و کاری و سایر اشکال گرانتی میباشد. ”کریدت“ در ضمن شامل: حسابات قابل حصول، قسمیکه پول نه، بلکه کالا و خدمات دارای ارزش پولی در بدل وعده بازپرداخت آن به شخص متعهد، با و یا بدون یک تاریخ قطعی بازپرداخت و اخذ تکتانه از مبلغ پرداخت نشده، داده میشود؛ خریداری اسناد بهادار تحت موافقتنامه باز فروش آن در یک تاریخ بعدی؛ اضافه برداشت ها، با و یا بدون ترتیبات قبلی، ولی نه یک اضافه برداشت یومیه که مطابق به آن تأدیات قبل از ختم کار بانک فراهم کننده وجوه حصول میگردد؛ اعطاء قروض و

کریدتهائیکه از کتب بانکی طور کلی یا قسمی حذف شده، مگر اینکه اعطاء قروض و کریدت ازین بیش بنیاد حقوقی نداشته باشد.

سرمایه دست ناخورده و ذخائر - درین مقرر، سرمایه دست ناخورده و ذخائر بمعنی سرمایه مقرراتی (تنظیماتی) بانک بوده که از روی مقرر سرمایه^۱ محاسبه میگردد.

بخش دوم - ممنوعات و استثناءات

§ ۱،۲،۴. ممنوعات - منظوری هیئت مدیره یا هیئت نظارت

در صورت عدم منظوری شرایط و مقتضیات قرضه بواسطه هیئت مدیره و هیئت نظارت، هیچ بانکی نباید کریدت را به یک شخص مربوطه اعطاء نماید، قسمیکه در ماده ۳،۴۰ تصریح گردیده است. طرز العمل های همچو یک منظوری قرار ذیل اند:

(a) یک مدیر اداری بانک نباید در بررسی، اعمال نفوذ یا مبادرت به اعمال نفوذ در تصمیم هیئت اشتراک ورزیده، یا در منظوری یک معامله بین بانک و جوانب آتی رای دهد:
i. خودش؛

ii. هر شخصیکه به یک مدیر اداری بانک بستگی داشته، طوریکه در ماده ۳،۴۰ قانون بانکداری تصریح گردیده است؛

iii. هر شخصیکه بصورت انفرادی یا در مشارکت دارای یک سهم ذی صلاحیت، نهاد های مربوطه و مدیران اداری میباشد که در ماده ۴۰،۳ قانون بانکداری تصریح گردیده است.

(b) یک شخص وابسته که از جمله مدیر اداری بانک نبوده، نباید بر تصامیم هیئت در مورد منظوری معاملات پیشنهاد شده بین بانک و خودش یا سایر اشخاص مرتبط بخودش اثر افکنده یا بدان مبادرت ورزد.

(c) اتخاذ تصامیم از جانب هیئت در مورد معاملات فی ما بین بانک و یک شخص وابسته باید بر مبنای ارائه کلی تمام حقایق مربوط به معامله استوار باشد. درین زمره مبلغ کریدت (قرضه)، نرخ تکتانه، تکرر تأدیه تکتانه، معلومات مالی در مورد مقروض که نشاندهنده توانمندی بازپرداخت قرضه بوده، و معلومات تأییدیه در مورد ارزش ضمانت قرضه شامل میباشد.

¹ اصطلاح "سرمایه دست ناخورده و ذخائر" در قانون بانکداری بکار رفته و لی تعریف نگردیده است. مطابق باین مقرر "سرمایه دست ناخورده و ذخائر" معادل به "سرمایه مقرراتی" بوده و اصطلاح اخیر الذکر ازین بعد در متن مقرر بکار خواهد رفت.

(d) کمیته تفتیش بانک مکلف به حفظ یک ریکورد کتبی این منظوری بوده که شامل دستخط اشخاص موافق و مخالف با این منظوری، و حقایق مرتبط درینمورد که در فوق در بند (c) ارائه گردیده است، باشد.

(e) پس از منظوری و تمویل قرضه به یک شخص مرتبط، این قرضه باید همانند سایر قروض مشابه به سایر اشخاص معامله گردند. درین میان مطالبات تصنیف بندی قروض و پرویزن جبران خسارات قروض شامل میگردد. سرمایه گذاری در بنیاد حقوقی مربوط به یک شخص وابسته باید وقتاً فوقتاً همانند سرمایه گذاری هائیکه همچو اشخاص را در بر نداشته باشد، مورد نظارت و ارزیابی قرار گیرد.

§ ۲,۲,۴. ممنوعات - فیصدی های محدود شده و استثناءات مربوطه

هیچ بانکی نباید به اشخاص مربوطه کریدت را اعطاء نماید، در صورتیکه:

(a) قرضه به یکی از مدیران اداری اعطاء شده و مبلغ مجموعی قرضه بانکی به آن شخص و مبلغ پرداخت نشده آن از ۲۵ فیصد معاش سالانه وی تجاوز نماید، یا

(b) مجموع قروض اعطاء شده بتمام اشخاص وابسته از ۱۰۰ فیصد سرمایه دست ناخورده و ذخائر بانکی تجاوز نماید؛ ولی

(c) فیصدی های محدود شده بالا در مورد مبلغ اصلی آن قروض بکار برده شده نمیتواند که تضمین آن یک جائیداد مرهونی باشد که ارزش بر آورد شده آن هنگام اعطاء قرضه از مبلغ اصلی قرضه بیشتر بوده و این ازدیاد از ثلث مبلغ اصلی کمتر نباشد؛

طوریکه در فوق توضیح گردید (ماده ۱,۴۰(۲) قانون بانکداری)، فیصدی های محدود شده در مورد مبالغ اصلی کریدت که در مطابقت با معیارات تجویز شده مقررات د افغانستان بانک بوسیله یک جائیداد گروهی ایکه ارزش بر آورد شده آن از مبلغ اصلی قرضه بیشتر بوده یا از ثلث مبلغ اصلی قرضه کمتر نباشد، تضمین گردد. معیارات تعیین شده برای این قروض قرار ذیل اند:

(a) قرضه بوسیله گروهی دست اول تضمین شده، و شخص مالک محل رهائشی باشد (یا بعد از اعطاء قرضه مالک آن باشد).

(b) در صورت تجدید قرضه، آن مبلغ از قرضه که برای پرداخت رقم پرداخت نشده همراه با مخارج تصفیه حساب بکار رفته، درین مبلغ شامل میگردد.

(c) ارزش بازاری ابتدائی ضمانت تعیین و ثبت میگردد؛ ضمانت متعلق به مقروض باشد؛ مقروض یک موافقتنامه مؤثق ایرا که شامل توضیح ضمانت یا حق مالکیت بانک بر ضمانت باشد، ترتیب مینماید؛ یک گزارش مالی ایکه شامل اسم مقروض، اسم بانک، و ضمانت بوده و بصورت صحیح و مطابق به قوانین نافذه افغانستان مرتب گردیده باشد؛ و سایر کریدتورهای تضمین شده ادعای قبلی به عین ضمانت نداشته باشند.

§ ۳,۲,۴. ممنوعات - شرایط و مقتضیات

هیچ بانکی نمیتواند به یک شخص وابسته قرضه اعطاء نموده در صورتیکه شرایط و مقتضیات قرضه نظر به شرایط و مقتضیات قروض ایکه از جانب بانک حین فعالیتهاى نارمل یومیه برای سایر مردم اعطاء میگردد، مفاد کمتری را در بر داشته باشد. شرایط و مقتضیات کمتر مفاد آور شامل موارد آتی بوده، ولی محدود به اینها نمیباشد:

- (a) اخذ تکتانه پائین از قروض نظر به اشخاص غیروابسته یا مطالبه تادیات تکتانه به وقفه های طولانی؛
- (b) قبولی ضمانت ایکه دارای ارزش پائین تر نظر به ضمانتی باشد که از اشخاص غیروابسته مطالبه میگردد؛
- (c) اعطاء قروض ایکه از باعث درجه خطر نهفته در معامله یا کم اعتبار بودن مقروض به اشخاص غیروابسته اعطاء نگردد؛
- (d) انعقاد سایر معاملات با شخص وابسته که دارای عین عواقب اقتصادی معاملات مشروح در (a)، (b) و (c) بوده، مانند پرداخت نرخ بلندتر تکتانه در برابر امانات نظر به اشخاص غیروابسته، پلان گرانتی قروض با بانک دیگر برای اشخاص وابسته یکدیگر، یا سایر طرح های مشابه.

بخش سوم - تخطی از ممنوعات

§ ۱,۳,۴. مسئولیت کارمندان اجراییه در قبال اعطاء کریدت در تخطی از ممنوعات.

در صورت اعطاء کریدت از جانب بانک به شخص وابسته در تخطی از احکام بخش دوم، مقروض باید کریدت را فوراً بازپرداخت نماید. در صورتیکه اینکار ظرف ۳۰ روز بعد از بر ملا شدن تخطی یکی از مسئولین اجراییه بانک یا د افغانستان بانک تحقق نیابد، اعضای هیئت عامل و مدیره، بصورت مشترک و انفرادی، شخصاً مسئول پرداخت رقم اصلی، تکتانه و سایر مخارج مربوط به کریدت ایکه در تخطی از بخش دوم و آگاهی و عدم اعتراض ایشان اعطاء گردیده، میباشد. تمام اعضای هیئت عامل و مدیره مسئول پنداشته شده، خواه اینک شخصاً در اتخاذ تصمیم اشتراک ورزیده یا نورزیده باشند، مگر اینک اعتراض قبلی ایشان در زمینه اعطاء کریدت با کمیته تفتیش، طوریکه در فوق در § ۱,۲,۴. توضیح گردیده، ثبت باشد. طرفین مسئول باید بخودی خود موافقه نمایند تا وجوه مالی بازپرداخت قرضه را عهده دار و در خلال ۶۰ روز پس از بر ملا شدن تخطی به بانک بازپرداخت نمایند. در صورت عدم برآورده شدن این مأمول، د افغانستان بانک حق مسئول پنداشتن برخی یا تمام اعضای هیئت عامل و مدیره را دارا میباشد.